EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.1.2025
COM(2025) 16 final

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

o pogajanjih o dvostranskih dogovorih ali sporazumih med državami članicami EU in Združenim kraljestvom v zvezi z upravnim sodelovanjem na področju DDV ali pomočjo pri izterjavi kakršnih koli davkov v skladu s členom 8(2) Sklepa Sveta (EU) 2021/689

Uvod

V skladu s členom 8(2) Sklepa Sveta (EU) 2021/689[1] mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu poročati o osnutkih sporazumov ali dogovorov, izpogajanih med državami članicami EU in Združenim kraljestvom, v zvezi z upravnim sodelovanjem na področju DDV ali pomočjo pri izterjavi davkov ali carin.

Upravno sodelovanje na področju DDV in carin ter pomoč pri izterjavi DDV, trošarin in carin ureja Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: sporazum o trgovini in sodelovanju) ter zlasti Protokol o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost ter vzajemni pomoči za izterjavo terjatev v zvezi z davki in dajatvami (v nadaljnjem besedilu: Protokol), ki je priložen navedenemu sporazumu o trgovini in sodelovanju.

Kadar se nameravajo države članice pogajati o kakršnem koli dvostranskem sporazumu ali dogovoru z Združenim kraljestvom glede upravnega sodelovanja na področju DDV ali pomoči pri izterjavi za kakršne koli davke ali carine, se morajo posvetovati s Komisijo. Tak dogovor ali sporazum z Združenim kraljestvom lahko podpišejo in sklenejo šele, ko Komisija potrdi veljavnost zadevnega dogovora ali sporazuma glede na pravo EU.

Podobno morajo nacionalni organi pri pogajanjih o memorandumu o soglasju o izvajanju drugega mednarodnega sporazuma, ki opredeljuje pomoč pri izterjavi, zagotoviti, da zadevni memorandum o soglasju ne vsebuje kakršnih koli določb, ki bi ogrožale delovanje sporazuma o trgovini in sodelovanju ali notranjega trga ter doseganje cilja zunanjega delovanja Unije na področju pomoči pri izterjavi, ali kako drugače škodovale interesom Unije[2].

To pomeni, da davki in carine, ki jih zajemajo določbe o upravnem sodelovanju in pomoči pri izterjavi iz sporazuma o trgovini in sodelovanju, ne bi smeli biti zajeti v ustreznih določbah sporazumov in memorandumov o soglasju, o katerih se države članice pogajajo z Združenim kraljestvom. Zgolj trditev, da ima pravo EU prednost, ne zadostuje.

Poleg tega ni mogoče predvideti dvostranskih pogajanj o specifičnih elementih, npr. o kakršni koli spremembi praga iz člena 33(4) Protokola, saj so zadevne določbe del globalnega sporazuma o trgovini in sodelovanju, ki je rezultat večsektorskih pogajanj. Zato ni mogoče nikoli spremeniti tega rezultata na enem področju brez upoštevanja celotnega sporazuma, zlasti na področjih, povezanih s trgovinskim delom sporazuma, ki vplivajo na zelo veliko število gospodarskih dejavnosti. V tem kontekstu bi bila enostranska pogajanja držav članic o takem specifičnem elementu v nasprotju z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji.

---

[1] Sklep Sveta (EU) 2021/689 z dne 29. aprila 2021 o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani in Sporazuma med Evropsko unijo ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o varnostnih postopkih za izmenjavo in varovanje tajnih podatkov (UL L 149, 30.4.2021, str. 2).

[2] Člen 7 Sklepa Sveta 2021/689 z dne 29. aprila 2021.

Poleg tega sta seveda upravno sodelovanje in pomoč pri izterjavi izključena iz katerega koli mednarodnega sporazuma med državo članico in Združenim kraljestvom tudi v primerih, ko sta to upravno sodelovanje in pomoč pri izterjavi zajeta v sporazumu o izstopu Združenega kraljestva[3] in njegovem Protokolu o Irski/Severni Irski ter v Protokolu o vzajemni upravni pomoči v carinskih zadevah, ki je priložen sporazumu o trgovini in sodelovanju.

Kar zadeva pomoč pri izterjavi davkov, ki ni zajeta v sporazumih EU, je Komisija države članice opozorila, da lahko zmanjšajo upravno in proračunsko breme, povezano s potrebami prevajanja, tako da se odločijo za uporabo elektronskega komunikacijskega omrežja in standardnih obrazcev, sprejetih za izvajanje Protokola, v skladu z njegovim členom PVAT.38(4). Člen PVAT.38(4) Protokola določa, da se „[e]lektronsko komunikacijsko omrežje in standardni obrazci, sprejeti za izvajanje tega protokola, [...] lahko uporabljajo tudi za pomoč pri izterjavah v zvezi z drugimi terjatvami, razen terjatvami iz točke (b) člena PVAT.2(1), če je taka pomoč pri izterjavah možna na podlagi drugih dvostranskih ali večstranskih pravno zavezujočih instrumentov o upravnem sodelovanju med državama“. V interesu držav članic EU – in organov Združenega kraljestva – je, da te standardne obrazce (obrazci zaprosil in enotni obrazec za vročitev ter enotni izvršilni naslov v zaprošeni državi), sprejete na podlagi Protokola, učinkovito uporabljajo za pomoč pri izterjavi v zvezi z drugimi davki, pri čemer so z njimi zagotovljene tudi prednosti samodejnega prevajanja, enotni obrazec za vročitev in enotni izvršilni naslov v zaprošeni državi imata neposredni pravni učinek (brez potrebe po priznanju v zaprošeni državi), poleg tega pa obstaja možnost pošiljanja kombiniranega zaprosila v primerih več terjatev, ki spadajo na področje uporabe sporazumov med EU in Združenim kraljestvom oziroma drugih mednarodnih sporazumov, ki se uporabljajo med državami članicami EU in Združenim kraljestvom.

Dejstvo, da nameravajo pristojni organi v memorandumu o soglasju le opisati razlago obstoječega večstranskega sporazuma[4], ne upravičuje nobenega odstopanja od zgoraj navedenih pravil.

Iz odgovora držav članic EU je razvidno, da so se organi Združenega kraljestva obrnili na več držav članic, da bi sklenili sporazum o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, ki vsebuje določbe o upravnem sodelovanju in pomoči pri izterjavi davkov, ali memorandum o soglasju o uporabi dvostranskih sporazumov o pomoči pri izterjavi davkov ali o uporabi večstranske Konvencije o medsebojni upravni pomoči pri davčnih zadevah.

V spodnji razpredelnici so povzete zadeve, o katerih je bila Komisija obveščena doslej.

[3] Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7).

[4] Zlasti večstranske Konvencije o medsebojni upravni pomoči pri davčnih zadevah, ki sta jo sprejela Svet Evrope in OECD. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da nobena država članica ni nikoli poročala, da je z Združenim kraljestvom sklenila dvostranske dogovore o sodelovanju ali pomoči, ki bi bilo širše od sodelovanja ali pomoči na podlagi Uredbe Sveta (EU) št. 904/2010 o upravnem sodelovanju na področju DDV in Direktive Sveta 2010/24/EU o pomoči pri izterjavi davkov (glej člen 60 Uredbe (EU) št. 904/2010 in člen 24 Direktive 2010/24/EU).

Država članica	Vrsta sporazuma	Status	Sprejeti/predvideni ukrepi
Avstrija	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	Podpisan	Obrazložitvena izjava, ki jo je objavila država članica[5]. Zaveza države članice, da bo ob naslednji priložnosti spremenila konvencijo o izogibanju dvojnemu obdavčevanju in memorandum o soglasju.
Luksemburg	Konvencija o izogibanju dvojnemu obdavčevanju	Podpisana	Obrazložitvena izjava, ki jo je objavila država članica[6]. Zaveza države članice, da bo ob naslednji priložnosti spremenila konvencijo o izogibanju dvojnemu obdavčevanju.
Litva	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija ni prejela osnutka.
Španija	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija ni prejela osnutka.
Poljska	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Švedska	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Češka	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Belgija	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Portugalska	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Češka	Konvencija o izogibanju dvojnemu obdavčevanju	V teku	Češka bo predložila besedilo Komisiji.
Portugalska	Konvencija o izogibanju dvojnemu obdavčevanju	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Nizozemska	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Nemčija	Memorandum o soglasju o pomoči pri izterjavi davkov	V teku	Komisija je predložila pripombe.
Romunija	Konvencija o izogibanju dvojnemu obdavčevanju	V teku	Komisija je predložila pripombe.

Komisija ostaja zavezana, da bo državam članicam ustrezno svetovala, da bi zagotovila, da so dvostranska besedila, o katerih se države članice pogajajo, skladna s sporazumom o trgovini in sodelovanju in Protokolom, ter bo sprejela vse ustrezne ukrepe, da se ta cilj doseže.

[5] Navodilo Zveznega ministrstva za finance z dne 8. aprila 2022, 2022-0.201.316, objavljeno v zvezi s konvencijo o izogibanju dvojnemu obdavčevanju z Združenim kraljestvom; https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html.

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html.